

Чёрная книга Беларуси.

Чёрная книга - это описание чужеродных видов животных, негативно влияющих на окружающую среду.

В природе нет лишних видов, но есть чужеродные, способные нарушить экологическое равновесие целых регионов и развязать биологическую войну. У нас их уже десятки!

Чёрный список видов включает в себя 7 видов водных беспозвоночных, 25 видов наземных беспозвоночных, в основном насекомых, 3 вида рыб, 1 вид рептилий и 3 вида млекопитающих.

Вторжение чужеродных видов в естественную среду называется инвазией, соответственно, чужеродные для экосистемы виды, которые могут причинить экономический или экологический вред, называются инвазионными (или инвазивными).

Самая большая опасность инвазивных видов в том, что они угнетают и вытесняют аборигенные (естественные для данной местности) виды растений и животных, что приводит к непоправимому упрощению природной среды и грозит всему биоразнообразию.

В сборник включили чужеродные для Белорусской природы виды животных, которых сознательно или случайно завезли люди в страну. Инвазивные виды классифицируют по степени их вредоносности. В Чёрную книгу Беларуси пока включили только наиболее агрессивные, наносящие экологический или экономический ущерб аборигенным представителям фауны.

Кого можно встретить на страницах Чёрной книги:

- енотовидную собаку завезли в Беларусь в прошлом веке. Она причиняет ощутимый ущерб, разоряя гнёзда многих птиц, в том числе охотничьих. Опасно это животное и как переносчик вируса бешенства.

- шакал обыкновенный, который десятилетиями досаждал фермам соседствующих с нами Литвы и Латвии, стал всё чаще встречаться в Беларуси. Учёные включили данный вид, не имея полной уверенности, что вид на территории Беларуси окончательно натурализовался, т.е. прижился и образовал устойчивые популяции. Считается, что популяции образованы, но доказательств этому нет.

- американская норка акклиматизировалась в Беларуси в середине XX столетия и сегодня натурализовалась по всей стране, вытеснив местного сородича — европейскую норку.

- ротан-головешка (или амурский бычок) из Дальнего Востока попал в наши водоёмы случайно в 1970-х годах при акклиматизации дальневосточных растительноядных рыб. В некоторых водоёмах он ведёт себя настолько агрессивно, уничтожая другие виды рыб и их икру, что становится единственным обитателем.

- В наших реках обнаружили североамериканских моллюсков, по-видимому, попавших туда из домашних аквариумов и самопроизвольно расселившихся. Под Мозырем встречались пресноводные медузы, в озере Белом (Берёзовский район) и Заславском водохранилище находили пираний.

Сегодня чужеродные виды растений и животных распространяются значительно быстрее, чем ещё век назад. Связано это с глобальным потеплением климата и усилением товарных и иных отношений между различными странами, а также по причине существенного увеличения транспортных потоков.

В Беларуси законодательно запрещено проводить преднамеренную интродукцию (вселение) чужеродных видов.

За дополнительной информацией по вопросам охраны животного и растительного мира, или о фактах браконьерства обращаться в Жлобинскую межрайонную инспекцию охраны животного и растительного мира по адресу: ул. Петровского 45/2а тел. 2 76-30 или по телефону горячей линии Госинспекции 8-033-333-60-00 или 8-017-390-00-00 (круглосуточно).

Жлобинская межрайонная инспекция ОЖиРМ.

Чорная кніга Беларусі.

Чорная кніга - гэта апісанне чужародных відаў жывёл, якія негатыўна ўплываюць на навакольнае асяроддзе.

У прыродзе няма лішніх відаў, але ёсць чужародныя, здольныя парушыць экалагічную раўнавагу цэлых рэгіёнаў і развязаць біялагічную вайну. У нас іх ужо дзясяткі!

Чорны спіс відаў ўключае ў сябе 7 відаў водных бесхрыбтовых, 25 відаў наземных бесхрыбтовых, у асноўным насякомых, 3 віды рыб, 1 від рэптылій і 3 віды млекакормячых.

Уварванне чужародных відаў у натуральнае асяроддзе называецца інвазіяй, адпаведна, чужародныя для экасістэмы віды, якія могуць прычыніць эканамічную або экалагічную шкоду, называюцца інвазіійнымі (або інвазіўнымі).

Самая вялікая небяспека інвазіўных відаў у тым, што яны прыгнятаюць і выцясняюць абарыгенныя (натуральныя для дадзенай мясцовасці) віды раслін і жывёл, што прыводзіць да непапраўнага спрашчэння прыроднага асяроддзя і пагражае ўсёй біяразнастайнасці.

У зборнік уключылі чужародныя для Беларускай прыроды віды жывёл, якіх свядома ці выпадкова завезлі людзі ў краіну.

Інвазіўныя віды класіфікуюць па ступені іх шкоднаснасці. У Чорную кнігу Беларусі пакуль уключылі толькі найбольш агрэсіўныя, якія наносзяць экалагічную ці эканамічную шкоду абарыгенным прадстаўнікам фаўны.

Каго можна сустрэць на старонках Чорнай кнігі:

- янотападобную сабаку завезлі ў Беларусь у мінулым стагоддзі. Яна прычыняе адчувальную шкоду, руйнуючы гнёзды шматлікіх птушак, у тым ліку паляўнічых. Небяспечна гэта жывёла і як пераносчык віруса шаленства.
- шакал звычайны, які дзесяцігоддзямі дапякае фермам суседніх з намі Літвы і Латвіі, стаў усё часцей сустракацца ў Беларусі. Навукоўцы ўключылі гэты від, не маючы поўнай упэўненасці, што від на тэрыторыі Беларусі канчаткова натуралізаваўся, г.зн. прыжыўся і ўтварыў устойлівыя папуляцыі. Лічыцца, што папуляцыі ўтвораны, але доказаў гэтаму няма.

- амерыканская норка акліматызавалася ў Беларусі ў сярэдзіне XX стагоддзя і сёння натуралізавалася па ўсёй краіне, выцесніўшы мясцовага суродзіча - еўрапейскую норку.

- ротан-галавешка (або амурскі бычок) з Далёкага Усходу трапіў у нашы вадаёмы выпадкова ў 1970-х гадах пры акліматызацыі далёкаўсходніх растительноядных рыб. У некаторых вадаёмах ён паводзіць сябе настолькі агрэсіўна, знішчаючы іншыя віды рыб і іх ікру, што становіцца адзіным насельнікам.

- У нашых рэках выявілі паўночнаамерыканскіх малюскаў, відаць, якія трапілі туды з хатніх акварыўмаў і самаадвольна

рассяліліся. Пад Мазыром сустракаліся прэснаводныя медузы, у возеры Белым (Бярозаўскі раён) і Заслаўскім вадасховішчы знаходзілі піранняў.

Сёння чужародныя віды раслін і жывёл распаўсюджваюцца значна хутчэй, чым яшчэ стагоддзе таму. Звязана гэта з глабальным пацяпленнем клімату і ўзмацненнем таварных і іншых адносін паміж рознымі краінамі, а таксама з прычыны істотнага павелічэння транспартных патокаў.

У Беларусі заканадаўча забаронена праводзіць наўмысную інтрадукцыю (усяленне) чужародных відаў.

Па дадатковую інфармацыю па пытаннях аховы жывёльнага і расліннага свету, або аб фактах браканьерства звяртацца ў Жлобінскую міжраённую інспекцыю аховы жывёльнага і расліннага свету па адрасе: вул. Пятроўскага 45/2а тэл. 2 76-30 або па тэлефоне гарачай лініі Дзяржінспекцыі 8-033-333-60-00 або 8-017-390-00 (кругласутачна).

Жлобінская міжраённая інспекцыя АЖ і РС.